

KOMPENSACIJŲ IŠRŪPINIMO KLAUSIMU

J. Pyragas savo laiške iš Vokietijos rašo, kaip sunku yra kildinti, nukentėjusiems Vokietijoje dėl karo, išgauti iš valdžios vadinamąsias rentas (kompensacijas). Tai jo atsakymas p. A. Čepuliui į visą eilę klausimų.

Turiu tik tiek pasakyti, kad su tomis visomis rentomis, o taipgi dalies ir su atlyginimo klausimu yra tiek neišskumų ir kartu sunkumų, jog galima prirašyti išsčius toms ir vistiek galo nebūtų aiškinimui ir aptarimui.

Pirmas reikalas yra tas, kad tos visos rentos, kitaip pasakius, rentų įstatymai nėra skirti kildinti, o tik vokiečiams. Vokiečiai dar šiaip taip susitvarko, bet kai tik kitatautis pradeda ieškoti vienokios ar kitokios rentos, tai ir susiduria su visa eile sunkumų, kurių kartais neįmanoma įveikti ir nugalėti, nes tos pačios įstaigos kitataučiams stato didesnius reikalavimus. Kitatautis visuomet susiduria su įrodymų sunkumais: kaip su tavim buvo ir kaip tu nukentėjai.

Vokiečių žmonėms veikia įvairios užklausimų įstaigos, per kurias nukentėjusi gali liudinti pagalba nesunkiai įrodyti apie nukentėjimą. Tuo tarpu kurgi lietuvis kreipsis ir į kokią įstaigą, kad galėtų susilaukti konkrečių įrodymų, kuriais patiktų vokiečių įstaigos?

Mes tokių įstaigų visiškai neturime ir niekur negalime kreiptis, kad iš kurios nors galėtume susilaukti rimtos ir konkrečios paramos. Su lietuviams taip jau yra, kad, kur jis begyventų — JAV, Australijoje ar Federalinėje Vokietijoje sunkumai palieka tie patys, nes visa problema iškyla dėl įrodymų, o be rimtų įrodymų niekas ir nieko daugiau iš vokiečių nelaimės, nes vokiečiai yra nusistatę, kad jeigu kas neturi rimtų įrodymų, tai tam nieko nemokėti, — tai ir viskas.

Nukentėję laike II pasaulinio karo Austrijoje turi kreiptis į Austrijos vyriausybę. Jeigu to-

kie gyvena JAV, tai turi kreiptis į Austrijos ambasadą. Federalinės Vokietijos ir Austrijos vyriausybės yra susitarusios dėl nukentėjusių kare austrų nuovokiečių. Vokietijos valdžia yra atmokėjusi austrams ir tuo viskas užsibaigė. Koki Austrijoje veikia šiuo reikalu įstatymai ir ar lietuviai gali ką gauti iš austrų, tai tik Austrijos ambasada gali pasakyti. Jeigu ieškovas buvo Austrijos teritorijoje nukentėjęs, o vokiečiai pagal susitarimą yra austrams atlyginę, tuomet yra aišku ir suprantama, kad tokiems nukentėjusiems vokiečiai nieko daugiau nemokės, išskiriant tuos atvejus ir atsitikimus, jeigu kas buvo vokiečių kariuomenėje ir pradedo sveikata Austrijos teritorijoje būdamas vokiečių Wermachete. Tada yra suprantama, kad toks asmuo turi ieškoti KB rentos iš vokiečių, iš Versorgungsamant.

Tokia įstaiga, kuri moka karo invalidams rentas, yra Bremen. Ten užsienyje gyvena karo invalidai ir turi kreiptis. Šiaip tu Versorgungsamant įstaigą yra Vokietijoje nemažai. Berods, kiekvienas Landas turi po 3-4. Luebecke taipgi veikia tokia įstaiga, iš kurios ir aš ieškau KB rentos. Tai būtų tiek dėl Austrijoje nukentėjusių žmonių atlyginimo arba rentų. Tą viską gali smulkiau nusakyti tik Austrijos ambasada arba konsulat.

Dėl pagerinto socialinių rentų įstatymo, kuris buvo išleistas 1960 m., čia lietuviai taipgi nepritelpa. Tai yra įstatymas, kuris grynai liečia vokiečius, suprantama, ir repatriantus, nes jie pagal vokiečių sampratimą taipgi yra vokiečiai, o ne kitų tautybių žmonės. Su šiuo įstatymu aš buvau susidūręs, kai ieškojau socialinės rentos. Tad šis reikalas man yra aiškus. Aš nesu joks vokiečių ir man pagal tą įstatymą nepriskaitė prieš 1940 metus išdirbtą laiką Lietuvoje. Tuo tarpu repatriantams priskaito prie rentų. Lietuviams

VINCAS PAČKAUSKAS

Vincas Pačkauskas, vyresnio amžiaus lietuviams gerai pažįstamas Chicagos lietuvių visuomenės veikėjas, mirė praėjusių metų balandžio 30 dieną. Amerikon jis atvažiavo šio šimtmečio pradžioje, tuojau pramoko siuvelio amato ir isitraukė į visuomeninį lietuvių judėjimą. Tuo metu pačioje Lietuvoje ėjo griežta kova prieš caro alstovus, o Amerikos lietuviai organizavo paramą Lietuvoje veikusiems socialistams. Pačkauskas, kurį laiką pagyvenęs Brooklyne ir

Chicagoyje, kur tuo metu gyveno didokas skaičius lietuvių siuvelių, persikėlė į Chicago ir čia baigė dienas. Pačkauskas buvo veiklus kelių organizacijų narys. Ilgus metus jis buvo Universal Savings bendrovės direktorius, Naujienu rėmėjas ir nuolatinis skaitytojas.

Bet labiausiai Pačkauskas pagarsėjo savo vaidinimais. Jis priklausė prie Lietuvių Dramatinio Ratelio ir vaidino kiekviename didesniame vaidinime. Pačkauskas turėjo gerą balsą, mokėjo vaidinti ir labai gerai atlikdavo paskirtas roles. Jis buvo veiklus Vaidilų narys.

Pačkauskas 1880 metais gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskr., Kybartų valsčiu, Karpių kaime. Jis mokėsi Veiverių seminarijoje, o vėliau, kai zandarai pradėjo jo ieškoti dėl įvairių atsiskaitymų toje apylinkėje platinimo, tai perėjo sieną ir išvažiavo į Ameriką. Vincas Pačkauskas visą gyvenimą skaitė Naujienas. Ne vieną kartą jis džiaugėsi šio dienraščio atgimimais teisingomis žiniomis. Jam buvo gerai pažįstamas Naujienų gyvenimas. Jis buvo šio dienraščio organizatorių tarpe, Pačkauskas laikraščio neužmiršo ir paskutinę savo gyvenimo valandą. Didelių santaupų jis neturėjo, bet dalį jų paskyrė šio dienraščio Namu Fondui. Pačkauskas buvo įsitikinęs, kad niekas kitas taip teisingai nenušviečia pavergtos Lietuvos gyvenimo ir niekas taip nuosirdžiai negina Lietuvos laisvės kaip tai daro šis dien-

CICERO

Lietuvių Namu "Liberty" Bendrovės dalininkų susirinkimas

Susirinkimas įvyko šeštadienį balandžio 26 d. nuosavose patalpose, 14th Street ir 49th St.

Dar prieš 2 valandą, kaip buvo nustatyta, pradėjo žmonių rinktis, vieni iš čia pat, kiti iš toliau, žodžiu prisirinko ganėtinai, kad sudarytų kvorumą.

Namu direktorių pirmininkas B. L. Kubilius atidaręs susirinkimą ilgoje kalboje gyrė saviškių štabą, esą jų dėka ir pastangomis bendrovė gerai gyvuojanti ir stovinti finansiskai. Baigęs pagyras, jis paprašė išsirinkti susirinkimo pirmininką. Kol iki to priėjo, žodį paėmęs inž. G. I. Breivė laikžiai nupasakojo tikrąją bendrovės padėtį praityje ir dabar. J. Norkui pasiūlius susirinkimo pirmininku — tvarkos vedėju išrinktas V. Mičiulis, jaunosios kartos vyras, kuris pasirodė beturįs gabumų ir susirinkimą pravedė tvarkingai.

Po visų raportų ir pranešimų prieita prie pačių rinkimų, kas ir buvo svarbiausias šio susirinkimo punktas.

Buvo du sąrašai, kaip sakoma, "geriausių iš geriausių". Daugiausia balsų gavo: J. F. Kimbarkas, G. I. Breivė, V. Motušis, V. Mičiulis, M. Simokaitis, J. Grigas, F. Valaitis, S. J. Jakubka, J. K. Stalioraitis, A. Dočkus, F. Cherman, M.

raštis. Norėdamas, kad dienraštis ir toliau tęstų naudingą darbą, Pačkauskas dienraščio neužmiršo.

Vincas Pačkauskas atliko savo pareigą ir padaręs gerą darbą. Jis ne veltui gyveno M. G.

Butvel, F. Lukas, J. Pauliukas ir B. F. Kubilius. Revizijos komisija: J. Jurkus, J. Bertašius ir J. Norkus. Tikiu sekretorius ištaisys netikslumus.

Bendrovė neturi būti srovinė. Taip daug kas yra pasisakęs, tikėdamas, kad prieisiame prie žmoniškumo. Mano šūkis yra, kad vienybėje galybė! Liberty — Laisvė, Liūsybė — tai gražus namo pavadinimas ir tas pavadinimas bei namas turi būti visų išlaikytas, o svetainė visiems prieinama, nes visiems reikalinga. Tai senųjų ateivių svajonė.

Senieji suseno, kai kurie jau iškeliavo amžinastin, viskas pasikeitė. Tad jaunieji lietuviai būkite savo pirmtakų rūpintojai. Nors ir netobulus mūsų palikimas, bet šis tas. P. Norkus griežtai stovi už modernizavimą ir tobulinimą. Tad visi petys petin kaip vienas į darbą su nauja valdžia iš 14 vyrų ir vienos mamos! Aš ir daug kas linkime jums ištvėrimės. Tėbūnie vienybėje galybė. K. P. Deveikis

— Juozas ir aš jau susiziedavome.
— Tu nemanai taip iš tikrųjų.
— Ne. Bet jis taip mano.

Singapore yra daug naktinių klubų, įvairių teatrų ir barų. Malajiečių šokėja atlieka tautinį šokį, kuriuos mėgsta turistai ir Azijos gyvenimo stebėtojai.

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgy metų patyrimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujamy prekių labai prielnamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA
TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Zoženko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS ŪKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jansas, BŪK PALAIMINTASI!	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00	\$4.00
13. Juozas Švaisas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Rodauskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petruskas, EGLĖ ŽALČIU KARALIENE.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėla Orintaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORID IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliskai	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsijunte nurodę sumas čekių arba money orderiu, adresu:
"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

EXPECTED PRECIPITATION

HEAVY
MODERATE
LIGHT

AVERAGES: APRIL 15-MAY 15

Oro biuras spėja, kad pietinėse valstijose iki gegužės 15 d. bus lietingas oras, o šiaurėje išskris mažiau lietaus, kaip paprastai.

The U.S. Savings Bond: it just isn't the same any more.

NOW IT PAYS MORE.

Now Savings Bonds pay 4 1/4% when held to maturity of seven years. And Freedom Shares—available on a one-for-one basis in the same or lower denominations as Bonds—pay 5% when held to maturity of just four-and-a-half years.

There isn't a safer investment anywhere. Or one that can make you feel prouder, because as you help yourself by buying Bonds and Freedom Shares, you're also helping your country.

Get all the facts where you work or bank. Then get the Bond/Freedom Share habit. You'll be glad you did.

U.S. Savings Bonds, New Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, MAY 5, 1969

